

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGETYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

REGJELENÉK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamatélok a kiadóhivatalhoz
(Grünbaum Márk) intézendők.

Felölös szerkesztő: **OLAJOS SÁNDOR.**

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasálos betűsor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegűj 30 kr. Nyilatkozat betűsora 25 kr.

Kiadó-laptulajdonos: **GRÜNBAUM MÁRK.**

Muraszombat karácsonyfája.

A kisdédóv szerény lakában kettős ünnep volt a kisdédek öröme közadakozás által enelt karácsonyfá kivilágítása. Itt igazán az irás szavai szerint: „diadalünnepet ül a szellem“

Alkalmoszerű is, hiszen az egész keresztény világ a szellem diadalünnepet ül.

Az a fény, az a ragyogás, mely most a kunyhótól a királyi palotáig a karácsonyfákról világít, méltó jelképe annak a mindent megvilágító isteni lángszűznek, mely a világot kiragadta a sötétségből.

Soha fejedelmi palota nem volt színhelye nevezetesebb világtörténelmi eseménynek, mint az a szerény akola, melyben a Megváltó született. — Soha a „szó“ hatalma nem mutatkozott oly isteni nagyságban mint a Megváltó ajkain. — — Soha világhódító fejedelem nem hódította meg egy az emberiséget, mint az az egy „Isten-ember“ és soha fegyver nem győzött oly biztosan, mint az, melyet Krisztus adott követőinek a kezébe.

Abban a szerény akolban született meg az isteni szikra, mely bevilágítja a föld kerekességét, mely kiégeti a tisztából a salakot és megtisztítja magát a salakot is. Annak a szónak volt oly mindent átfogó hatalma, hogy kimondva, megreszkettek előtte a föld hatalmasai és porba hullottak tőle bálványaik, és a fegyver, melyet az „isteni szellem“ világfelforgató, mindent átalakító és mindent meghódító óriási kődarabban használt és a mely biztosabb győzelemre vezetett mint milliók serege, ez a fegyver volt — a szeretet.

„Eresszéket hozzá a gyermekeket“ a megváltó egyik isteni mondása szintén, s hogy valahára Muraszombat is eljuthatott oda, miszerint egy kis intezete által ápolója lett ez eszmének — nem ünnepelhetke meg szebben, mint a kisdédek öröme felállított közadományból gyűlt karácsonyfájával.

A szeretet karácsonyfája ez. — s azok kik ezt létre hozták, fentartani segitenek, csak az „Urak követik“, ki a szeretet hívős hatalmával nemcsak hódítója de megváltója is lett az egész emberiségnek.

Krisztus születésének emléknél inkább elhagyatott emberekre üdvösen hat: látni a szeretet műveit, sőt meggyújtott csak rágon-dolni is a szeretet hatalmára.

E szó ellensége minden rossznak, mely sejtí annak az érzésnek a fölényét, melyet a „szeretet“ kifejez. Alapföltétele ez mindennek a mi el és mozog. Lenyében rejlik, vele született és ki nem irtható belőle. Minden eltévelyedésében az emberi léleknek, minden eltorzulásában az emberi szívnek és minden rendellenességében az emberi agynak ott van, ott rejlik, mindig óva a rossztól és gyakran győzedelmeskedve a lélek eltévelyedése, a szív eltorzulása és az agy rendellenessége fölött.

Lobogtatok karácsonyfák! Hirdesetek az „Ige“ diadalát, világítsatok a szeretet szöveteivel! Világítsatok a fejedelmek várkastélyjaiban, hogy szeretetük sugározzon szét népeikre! Világítsatok a nagyok fényes palotáiban, hogy a szeretet világításánál meglássák a szegények nyomorát! Világítsatok a polgárok házaiban, hogy a szeretet lángjánál észre vegyék az ehezők és didergők szakközlődését, — és világítsatok a kunyhókban, hogy a szeretet melege kölcsönözzen lakóiknak kitartást a nyomorban és megadást a szerencsétlenségben!

Milyen jó, hogy ezen kis karácsony-ünnepi elmélkedést avval kapcsolhatunk össze, hogy ezen érzelmeket nemcsak az egyes családok körében, de egy kis közintézetünkben is ápolhatni megértük.

Muraszombatnak szebb karácsonyi ajándéka soha nem volt.

TÁRCZA.

A legszebb.

Mutatvány a „Remény“ című kiváló érdekű lap X. számából.

Írta: Paál Árpád.

(Folytatás)

Brávó, kedves báróm, szólal meg egy harmadik. — De engedd, hogy én is kérjek már valamit. Bájós Sarolta nagysám, egy óriási kérelem járulok magyál színe elé. Nemde ökövten fog boldogítani engemet és a Ferit, a holnapután piqne-niqne-ünkön? A kedves mama ónagsága is meggertte. Kiténően fogunk mulatni. A Feri, a zseniális fiú, pompás citoulu figurákat állított össze. Legyen szabad ezt nekem kérni.

Sarolta hanyagul nyujtotta oda kis kezét a piqne-niqne rendező elé.

— Na, jó, magyál tanczolom. Riza Pali fog jatszani ugy-e?

— Nem; Berkes. Ó jászolt a zentry-kaszinó estélyén is, felel az ép akkor oda érkövő „zseniális Feri.“ — Nagy újsággal jövk legszebb Sarolta nagysám. Odaát a ezukrászdában esakis magaról foly a társalgás. A lady-patronesse egész arisztokrata udvara el van nagysádtól ragadtatva.

Hajh! — szól közbe Friczi báró, előkelő pose-ba helyezkedve, nekünk van izlésünk.

Feri folytatja:

— Egyhangulag kimondták, hogy nagysád a legszebb.

Egy új hang szólal meg.

— Kedves Ferikém, ezzel ugyan nem mondottál újat Sarolta nagysám-nak. De te, ugy látszik, arra vagy kárhöztrata, hogy mindig későn érkezzél. Sarolta, alig leplezhetve büszkeségét az inémti szavak hallatára, tré-fásan szól oda:

— Ugyan Imre, ne bánás szegény Ferit.

— Bocsásson meg, legbajosabb Sarolta nagysám, — mentegetődzik Imre, — de itéljen, nines-e igazam. Hat nem ő volt-e a tegnap is az, a ki a jour-fixe-n azzal a nagy újsággal állott elő, hogy szegény Nyiri Dirrit hatan provocaták egymásután, a mult szombati bálón, azért, mert elég ostoba volt, esupa véletlenségéből, nagysád lábaeskájára tapadni.

— Ugyan ne bánstak azt a fiatal embert, — kéri üres mosolylyal Sarolta, — hiszen nem tehetett szegény róla; s aztán én alig éreztem meg.

— Bocsán, — szólal meg ismét a „zseniális Feri“ — de annak a bambának pathós eszmája is lehetett volna.

— Fi done! — borzadt el Friczi báró, — mig a többiek e zseniális ötletét elég érteseknek találták, egy hangos kacsajra.

Uj személy közeledett a társasághoz és sievte törtötte át magát Sarolta elé. Az est fő hőse a bálenlök volt.

— Rendkívüli nagy kértés jövk, legbajosabb nagysád. A lady-patron-

nesse ömeltósága nevében van szerencsém felkérni, kegyeskedjék megengedni, hogy ömeltóságának bemutatthassam.

A mama meglepetve ugrott fel székéről s egész akaratlanul is leánya ruháját kezdte igazgatni, miattal zavartan kérdözöködött:

— Hogyan? ... miért? ... kedves elnök ur.

Nagyon természetes öklből, tisztelt nagysád, — válaszolt az elnök ur, miattal már Sarolta karját karjába füzte. — Az est világító holdja óhajta megismerni égnek legragyogóbb csillagát.

— Pompás! kifünő hasonlat! kialdott fel egészen elragadtatva Friczi báró, előzékenyen nyujtva karját a mamának. — Szabad kérnem, nagysád? Én ott jó ismerős vagyok.

Sarolta s a mama némi elfogultsággal állottak meg, a ezukrászda egyik kerek márvány-asztala köré csoportosult arisztokrata társaság előtt. A lady patronesse leereszkedő előkelőséggel nyujtott kezét Saroltának s mosolygra mondá:

— Nagyon örvendek, bájós gyermekem, hogy megismerhetem. Sokat hallottam dicserni, de mégis meglep. Valóban mind igazat mondanak. — Bókoiva bölintott gyémánt diadémmal ragyogó fejével a mama felé s szívelyesen folytatta:

— Egy nagy kéré-ünk van kegyedhez, bájós gyermek. Húshagyón lesz a védnökségem alatt álló „bölcső-egylet“ tombola-estélye. Bizottságunk elhatározta, felkérni kegyedet, hogy — a kedves mama beleegyezésével — biztosítsa az egyik szerencsekosár sorsjegynékel bevételét, az artatlan kisdédek érdekében. Ugy-e bár, lesz szerencséd bájós gyermekem?

S ismét a mama felé fordulva, leereszkedő előkelőséggel nyujtotta feléje kezét:

— Előre is nagyon köszönjük, egyesületünk nevében.

A mama, e varatlan kitüntetés és szívelyesség által annyira meg lett hatva, hogy alig tudott szöioz jutni. Ily magas kitüntetés visszautasítani természetesen még gondolatnak is lehetetlenség.

Mennyit fog zsrítölödni otthon a papa — a ki végre is nem több mint egy „kisebb javadalmazás állami tisztviselő“ — az uj báli költökezés miatt? Mily nehéz, fáradszó delután! „melleskes foglalkozás“-sal gyűjtí ő össze ismét az uj bulette árát?! Nem fog-e Sándor is ujbol előállani szokott ellenvetésével? — ki törődne ily kérdésekkel, mikor ő miltósága s a jótékonyág kívánja az áldozatot.

A mama és Sarolta egészen el voltak ragadtatva; s midőn helyükre visszatérte, lelkesülten mondták el Sándornak a történeteket, az csak egy halvány gyúnyos mosolylyal jelezte közönyösségét, a hiszég az öntelgesé felét.

A bölcső-bál fényesen sikerült. Sarolta, az igézően karsu derekára esatolt érszény tartalmat összeolvassa, közel háromszáz forinttal gazdagította a jótékonyág pénztárát; ez eredményével messze maga mögött hagyta a szerencse-kosarak többi bolygóit. Leány-társai irigykedve neztek reá, mig a fiatalág annál nagyobb lelkesültséggel rajongta körül.

Felhívás Vasvármegye összes iparosaihoz!

Vasvármegye az ország kulturumkéjé közt foglal helyet. Köznyelv-lédelési, nemzetgazdasági, társadalmi intézményei száma és belterekre ha fil nem muljk, minden bizonyul felérik, nas hasonlópességi törvényhatóságok ilyen-mű institútók. Állat- és gazdasági kiállításai evról-évre fokozott mérvben hívják fel a közfigyelmet.

Azomban míg más kiállítások és nagyobb városok iparosi síetnek provinciális vagy helyi kiállításokkal bemutatni létező iparukat és azok fejlettségét, és felkelteti a helyi vagy vidéki fogyasztó, vevő közönség érdeklődését, kedvét a hazai ipar megismerésére, pártolására: addig megyénk és vároainak iparosi vajmi kereset töltötték és tekintették, pedig ha van az országunk vidéke, melyben az iparosok önmaguk és a honi ipar iránt is nagy kötelességgel tartoznak, az bizonyára Vasmegye, mely Stájerhon és Alsó Ausztria közé ékelve, a vasúti összeköttetés által közvetlen érintkezésben levő Grácz és Bécs előhaladott, ugyazóvan világsiparal van behálózva, ugy hogy megyei iparunk lassankint teljesen kiszorították és a napról-napra teengés szomorú állapotába jut. Valjuk be, eddigi közönypességünk nagyrésztben oka hogy a szükségletek nem itthon, hanem a szomszéd tartományokban szerzetettek be, mert a hazafiság hangzatása nem elég a mai nehéz időkben a minden krajzárt szántatása venni kényserülő fogyasztó közönséget hozzánk esabítgani, hanem be kell mutatnunk képességünket; igazoljuk, hogy mi is ép oly szolid, méltányos áron, ép oly szűk és jó minőségű iparcikkek, árak szolgáltatására vagyunk képesek, mint akár rivalis nagy városaink, szóval bizonyítaniuk szükségés, hogy komolyan versenyre szállni törekzünk.

Ha részünkről mindent megteszünk a fogyasztó közönség igényeinek kielégítésére: hisszük, hogy a megyei lakosság a megyei ipart is fogja felkarolni, mit reméltet felünk a könnyebben hozzáférhetőség, a szállítási könnyőség és a megbízhatóságnak könnyebb felismerhetése, jogaik, igényeik honi jogszolgáltatásunk mellett biztosabb érvényesíthetése.

Hogy a megyei iparosaira az évad sulya pangó iparunk tekintetéből ne nehezgedjék: Szombathelyi iparosai elhatározták, felhívni a megye összes iparosit, hogy velük karöltve egy megyei iparkiallításban, mely gazdasági kiállítással is lenne (ha az eszme a gazdasági egyesület és megyénk birtokosai által, mit nem kéllünk, felkaroltatik) — összekapcsolva, mutassák be iparuk fejlettségét, versenyképességét, szoliditását a megyei és más vidékek lakosainak. Ezen megyei ipar és gazdasági kiállítás 1887. szeptember havában fog Szombathelyen, mint a megye központján rendeztetni. Az iparkiallítás rendezése végett egy helyi 100 tagu szervező bizottság alakult, mely a megye iparosaitól akkét fog meg kiegészítetni, hogy az egyes városok és községek iparosai saját kebelükből bizonyos számú tagokat választanak és a központi szervező bizottságnak bejelentik.

A szervező bizottság 40 tagból álló végrehajtó bizottságot küldött ki a kiállítás létesítése céljából, mely bizottságha még a vidékiekből a szervező bizottság akkor fog tagokat választani, ha a szervező bizottsági tagok bejelentettek.

Felhívjuk tehát megyénk összes városai és községeinek iparosait, hogy városunkint és községeinkint azonnal sorakozzanak, válasszák meg a szervező bizottsági tagokat, azokat jelentsék be és a kiállításban való részvételre iparostársakait buzdítsák és szajonkint, községeinkint irják össze, kik akarunk kiállítókként jelentkezni és ezután erre öket sarkalják is.

A gazdasági állat- és terménykiállításra nézve a gazdasági egyesület választmányja, vagy e célból kiküldendő bizottság, hisszük, annak idején a birtokosságait és gazdáközönséget külön felhívni fogja.

Most midőn a nemzet minden osztálya küzd a létért és az egész társadalom mozog: az iparosok nem felejtkezhetnek meg magukról. — „Segíts magadon, az Isten is megsegít” a legigazabb közmondás mely valaha létezett. Sorakozzunk azért, tegyük meg minden emberileg lehető tömegi iparkiallításunk sikerülésére. Mutassuk meg hogy varmegyénk ipara is lépést tart a legelőrehaladottabb megyék iparával, igazoljuk, hogy Vasmegye iparosai a hazafiságot a nemzeti jólet megteremtésére irányuló tett-ekben és nem szavakban szereti keresni és hogy iparunk érdemes nemcsak a közönség pártolására és a kormány támogatására, de iparosunk az ország határszélén valóságos hazafias missiót teljesítenek a nehéz küzdelemben, melyet a szomszéd tartományok nagyvárosai iparával venni kényserülnek. Kövessük a költő szavát: „Hass, alkoss, gyarapíts és a hazá fenyre derül!”

Szombathelyen, 1886. december 12-én.

A megyei iparkiallítás rendező végrehajtó bizottság nevében:

VARASDY KÁROLY,

a megyei iparkiallítási végrehajtó bizottság elnöke.

Mayer Ede, alelnök. Ehen Gyula, alelnök. Farkas Antal, alelnök. Brenner János, alelnök. Benec Lajos, alelnök. Knebel Ferenc, titkár. Wálder Alajos, titkár. Czifrák Nep. János, titkár. Tóth Lajos, titkár. Raffensberger Ignác. Bossányi József. Markovics József. Tempel Ferenc. Vizmaty Géza, jegyző. Nemeth Ferenc, jegyző. Moravetz Károly, jegyző. Zrinyi József, jegyző.

Szóval — mint ő maga mondta — Sarolta nagysám páratlanul kitűnően mulatott. A táncosok ostromlása miatt alig maradt egyetlen perzenyi szünet a erős felhevülését alig tudta olykor-olykor pár esepennyi eztróméivel csillapítani. Az utolsó keringő alatt annyira kimerült, hogy midőn táncosa helyére vitte, aleva dőlő édes anyja karjára.

Többet nem is engedte már ez éjen a mama táncolni.

De a páratlan kitűnő mulatságnak igen szomorú vége lett.

Sarolta másnap erős főtájsírról kezdett panaszkodni s delután kénytelen volt lefeküdni. Néhány nap múlva erős láz kíséretében tört ki rajta a legveszedelmesebb hímő.

Az anyai vigalmi zajhoz szokott lakostálya a bánat tanyájának lett lakása. Oda lett Sarolta fűndöklő szépsége s vele bizonyára a hűt anyának oly tulzó nagyvávávága és merész ábrándjai is. Zokogva virrasztott lázálomban suttgó egyetlen gyermeke mellett s már könyörögni nem mert egyebet az egtől: csak élelet tartsa meg leányának.

Sándor minden sajnó lelke nem tett semmi szemrehányást; jól tudta, hogy most már minden kedd volna. Naponként kétszer is meglátogatta a szenvedő családot, teljes odaadással volt mindenben szolgálatukra s midőn időnkint, a láz színtelével Sarolta eszméletéhez jött, a leggyöngédebb szavakkal vigasztalta.

A beteg gyermekét szenvedésében nem hagyta el hiúsága. — Anyjára beleélt volt már magát abba a hamis légkörbe, hogy azt hitte igaznak. Folyton arról kérdézködködött az orvosról, mennyi idő alatt mulnak el a betegség nyomai. Sándortól ismerősei után tudakozódott: kik érdeklődnek iránta. Ezek szádon néztek rá s kerüli szavakkal vigasztalták. Egyik sem merte kimondani azt a kegyetlen szót, melytől úgy remegett a szenvedő gyermek: az orvos, hogy soha; Sándor, hogy már senki.

(Folytatása következik.)

Gorizványe Vasvármegye szküpní nasi mestrov!

Vasvármegye v-oroszgi med kulturski varmegye i nezto vreme. Po preciono vesenja, domovinszko verszto, szküpní potrájduszi na racnu i na znotnojszi vrdnoszti esi je ne zviszto, zagvísno premneno, drügi szpodobno tak listvinszki szomszki zmozozsna takse forma instituta. Szavari i verszta vópostavljeni od lela do leta vise i vise za zovoje gori po preciono szpazánye.

Ali pa zató pokées drüje varmegye i véksi városav mestri sze paseszjo v-provincziális, ali pa z-domáciesi vópostavljenja mi notri zkazati zdrazne mestrije i tei vó zvesenje, i gori zbüdi domáce ali zvänszke zapravlavezi, ali kúpezon pron-znotszi rado znanoszti, vótle na domáce domovinszke mestre szpoznoszati i anezye; do teez ma nasa varmegye i városi mestri szno kaj pomali djalí v-ton deli; pa esi na ország krajno, v-sterioj mestri szami za szvoje vóto i za domovinszko mestrio v-ton z-velkov daznosztoj ov sze zdrazvavjo, tou je zagvísno Vasmegye, stera je med Stajerszko i med Alsó-Ausztria zaglodjena z-zs-leznov czezbov zavézana z-neprezstoupenim Grácz i Bécsa szta naprej prisla, tak pravjovsz z-z-ezellog szveja mestriov szta notri zaplet niva, tak ka nasa varmegye mestria sze pomali ezlov nasziszne i od duvea do duvea sze na opomenu na zaslozno sztalis prijle.

Oradimo vo, ka do teez mila esuvanje i zelkin talon je zrok, ka potrebnoszti nej domá, liki v-szouszidszki zdraznoj notri szküpníjo, zato ka domobanszta reiesi szo sze ves zadoszta na guesnyi szmótun vremenaj vszaki krajczar rac-nu zeti pomagani zapravlani prouzstoszto kvar zavavati, liki notri moreno szkázati ka znanov; zravnti, ka mi tüdi ravno takse dosztlino szlisajoz ez-mi, ravno tak leppo i tak dobro mesterszke ezikke, blago napredjavanya szmo mogoucsni. kak steri slécs rivaliski nasi varasi, z-rezsoj vó szkázati nan potrebnov, ka zaistinszko na konkorencioj szloupiti sze zmagano.

Esti z-nase sztrani sze vesinimo zapravlenoszti gemaine sznoszti vó zadovolenje; vörj mo, ka varmegye sztanovicski varmegye mestrio bolé tüdi na pomoucsni sztráni, stero v-nase sze zavüpa bolé lezszje ezj pridpenj zvaszanoszti lezszisanje, i z-nosnyje lezszise gori szpoznoszati, oblasztoszti domovinszke oblasztoszti közönypbenja pol-k zagvísosise vahanye valon.

Ka naj na varmegye mestre na szobe touzsejonei zsmesca n-ozsi zse na krajczarne mestrio valonim; Szombathelyszki mestri szo dokoucsali, gori zavüdi z-varmegye szküpníe mestre. Ka z-nymí z-roukov szegözsoj v-eduon mesterszkon vópostavljeni, stero bi z-vertovszkin vópostavljenyon tüdi bilon, — esi ta z-paméti od vertovszka dugítva i nase varmegye ladavezov gori zajemno bilon, ka ne v-dvojeno, — vükj kápeseno naj notri szkázajo lyvvo mestrio vó zvesenje, konkorencie mocnoszti, nauizoszti varmegyi i drügiu krajn sztanovikon. Tou varmegye mesterszko i vertovszko vópostavljenje sze na 1887. szeptember nej-csaka zacsne kak v-Szombathelyi varmegye szrednoj piknyi narediti. Za mestrije vópostavljenje naredanye valon edto domaci kak 100 kotrig szktenyenoszti bizottság v-küper szloupilo, stero esze z-varmegye mestrov sze tak vósznui, ka ti dmi városav i veszneté mestri szami med szobov mestri zagvísno racnu kotrig vóbererjo i szrednyeni nasztavljoszti bizottság notri vovjo. Nasztavljenja bizottság z-40 kotrig sztalne dokoucsare bizottság szo vopozslati za vópostavljenya valon, med steri bizottság esze zvänszki nasztavljenja bizottság do te kotrige vó od-beráli, esi nasztavljenja bizottsaga kotrige do notri zgláseni.

Gori zavovimo tehat nase varmegye vszej városav i veszneté mestre, ka po varasaj i po vesznicaz naj sze vesaszi szküpníjavlejo, naj vózabérjo nasztavljenja bizottsaga kotrige, tiszte naj notri glaszjo, i na vópostavljenya valon nazoucsni biti naj je gori pobüdjavljvo, i po vszlati, po vesznicaz naj vküperpisejo, steri szecjo kak za vópostavljenje sze notri glaszti i poton na tou nye te je na pobüdjavlo tüdi.

Vertovszki, szavari- i sziljavopostavljenja gledoucs vertovszka drüjstva nasztavljoszti, ali na té poszejo vopozslani bizottság, vörjmo, k-tiszomli vremenai ladavez i vertov szküpníozta xira gorizvavati da.

Zdaj, gda vszaki narod sze trüjdi zasztaviti i ezjojo brávo sze gible; mestri sze nemrejo szpaznati oszbebe. „Ponagaj sze na szebi. Boug te tüdi pomore” naj pravicsenja na vodna reies, stera je gda bilja. Szklenjavajimo sze t-hat, vesinimo sze po eslovecsen kak naj mogoucs na varmegye mesterszko vópostavljenya dobro vódenye. Pokázimo, ka nasa varmegye mestria sztoj derzti znaj naprej idecsi varmegye mestriov, zravnajmo, ka Vasmegye mestri domobran-istvo naroda dobro zseljajva szvojnenja gledoucs djanyon i nej zveszsoj radí isesejo i ka nasa mestria vredina nej szamo listvra zasztoupenjya i ravneltsazva zmaganya, liki nasi mestri na orszacson hatara krají isztinszko domobranitelszko missio zviszavajo v-ton szmetnoj mantri, stero v-szouszidszki velkimi városi mestriji premagati je zagovajvati. Szleidimo piszara reies: „Premagaj, nasztavj, zveksaj i domovna naszveitloszt prijle!”

Szombathelyi, 1886. december 12-ga.

Vármegye mesterszko vópostavljenya dokoucsanoszti bizottsága iméni:

VARASDY KÁROLY,

megyei iparkiallítási végrehajtó bizottság elnöke.

Mayer Ede, alelnök. Ehen Gyula, alelnök. Farkas Antal, alelnök. Brenner János, alelnök. Knebel Ferenc, titkár. Wálder Alajos, titkár. Czifrák Nep. János, titkár. Tóth Lajos, titkár. Raffensberger Ignác. Bossányi József. Markovics József. Tempel Ferenc. Vizmaty Géza, jegyző. Nemeth Ferenc, jegyző. Moravetz Károly, jegyző. Zrinyi József, jegyző.

Domácisi i zvänszki glaszí.

— **Z-postenijavno** gori oprozimo vsze tiszte naprejplácarszta nase, steri naprejplácarszta czejovon z-duzseisega vremenasa sz-v-dügi, pouleg steroza te nazájosztalhoszti **esese pred novim leton** k-nam notri poszlati naj boudo tak dobri, ka pouleg te terjambe po novon leti nan knige szpelavati nede terbelo.

— **Jáko postávánim estenyáron-ino naprejplácarnikon szreszno szvetke zseljemo!**

— **Vmoroszto.** Közó Ferenc v-Odkovezi (Börgöljén) rodjenoga, 24 lejt sztaroga klántusa ino nej po právdi zasztavénogoga duszen bití vojnika mrtvo tejo — vükj zbitov glavov — szo etoga meszceza 18-ga najsi v-Carstinszko-gazospozsokoga imánya vágási.

— **Materé je zrok.** Maitz Jánosa zsona z-vészki Felső-Stráza bodonasa zszenska je etoga meszceza 18-ga popoulndeni v-6-toj vörzi szvoje 8 i pou lejt sztaro dejte tak potoucsala od szbebe vkraj, ka je ono na zemlov szpadnulo, mozgouje szo zeme sztronszli, i pouleg toga za 3 vóre m-elon.

— **Meghívás.** — A „mutaszonbati dal- és zene-egylet” folyó évi december hó 31-én a Caelezer-féle vendéglő helyiségeiben ének és zenével összekötött bélepdíj nélküli társas estélyt tart; melyre az egylet tagjai vidékről érkezendett vendégeikkel tisztelettel meghivatnak. Az estély kezdete esti 7 órakor.

A választmány.

Helyi és vidéki hírek.

— **Tisztelettel** felkerjük azon t. előzetőinket, a kik előzetési díjjal már hosszabb idő óta tartozásban vannak, miszerint ezen hátralevőiket még **újvólét hozzájuk beüljön sziveskedjenek**, hogy ezen követeléseink miatt újvólét után könyvet vezetni ne kegyelmeletessünk.

— **Igaz t. munkatársaink- és előzetőinknek holdig ünnepeket kívánunk.**
— **Cyklusosság.** Kozó Ferenc Bircgölcn közösgöben született, 24 éves esavargó és törvénytel-nül tavollóvó hadköteleles hullajt — ösöszövert levél — találtak meg e hó 18-án a esörötnök uradalmi vagyonban.

— **Anyja az oka.** Matz Jánosné felső-sztrázsa lakos e hó 18-án délután 6 órakor 8 és fél éves gyermekeket magától egy eltaszította, hogy a földre esvén, agyrázkódattása folytán 3 óra múlva elhalt.

— **Lopás.** Balogh János nereduáció háza pénzecéit e hó 15—16-ika közti éjjelen ismeretlen tettesek feltörték s abból 15 drb pintes üveg palinkát elloptak.

— **Erdéktőlés.** Fennálljon-e lapunk a jövő ében is? A muraszombati előzetők e hó 23-án népes gyűlést tartva, a szerkesztő meghallgatása után elhatározták a lapot továbbra is fenntartani, — még pedig magyar-vevők kettős szöveggel s az eddigmél népszerű iránnyal. — Örmémmel tapasztaltuk a muraszombati értelmiség az iránnyai érdeklődését és — aldozattai, hisz nem annyira a muraszombati, mint a vidékiek érdeke miatt áll e lap.

A jövő ére a szerkesztést **Kovács Károly kir. atyjából vállalta magára.** — az eddigi szerkesztő Kovács ur helyett a feljegyző bizottságá lép.

— **Felhívás!** A muságn földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi miniszter 60982/1886. sz. hozam utasított rendelőtöve tudatja, hogy ez idén is szándékodik tenyészbikákat vásárolni, mi végből mindazon bikákat, melyek 1887. január 12-keig nálam bejelentettek, kiküldöttje által meg fogja vizsgáltatni, s amennyiben országos tenyésztestet célozóra alkalmasnak, meg fogja vásárolni. A miniszterium eskis tiszta vérű magyar, ugyan tiszta fajú vörös tarka berni. (simmenthali) pinguzai s mólthali, végül boraderes allgauri bikákat vásárol. ogyanok, melyeknél az állandó fajjelleg tisztán felismerhető. Magyar fajukat 2—3 éveseket, nyugoti fajukat 1½—2 éveseket, ezeknél sem fiatalabb sem idősebbeket nem vesz, e mellett a bikáknak korukhoz képest jól kifejlesztettek és hibamenteseknek kell lenni. Felreterések elkerülése végett megjegyzem, hogy fekete tarka bikákat a miniszterium egyáltalán nem vásárol, ugy azt is tudatom, hogy allgauri bikákat, miután ilyen kevés kell, csak korlátolt számban vásárol. A bejelentésekben a bika fajja, kora, színe, esetleg jegye határozottan megjelendő, uradalmaik az is, hogy az eladással ki van megbízva és hogy a bikák melyik majornban állanak. A miniszterium küldött-főbírói és marcus hóban fogja a bikákat megvizsgálni, s amennyiben alkalmasnak találja, az alkut megköti, de ez csak akkor valik végleg érvényessé ha a miniszterium a vásárlást jóváhagyja és ezt a bika tulajdonosával tudatja. A megvásárolt bikák ápril hó 15-éig fognak átvetetni, ha pedig az átvételi ezen ideig meg nem történnek, ugy a miniszterium a bika további elttartásért naponként 35 kr. kárpótiást fizet a tulajdonosnak. Felkerem tehát mindazokat, kiknek fentebbi feltételeknek megfelelő tenyészbikák vannak, hogy azokat 1887. évi január hó 12-éig bejelentsek. Szombathely, 1886. december hó 10-én. Bertha György, közgazdasági előadó.

— **Mesék a fohsóból!** Gyermekek és népmesék, elemelői Fáyiné Hontaler Mariska. Ily kötet s több színes képessel díszített könyv jelent meg Singer és Wolfner kiadásában. A címhez Mikszáth halma ur ajánló előszót is mi aláírhatjuk s szavai: „Minta a közönség ízlése a realitás felé halja, minél inkább kereskedik a hitalom a mérők iránt. De ha vannak a kik ezeket követi és ismétli az életet festő iradalm mezejét, elvárhatjuk előlük a gyermekszobákat, ahol eskis ok vannak otthon? Ki merne ott ó veitk vészedni? Ki tudna a gyermekeknek egy meséit mint 6k; beelőtini a nemes magok czukros történetekben, elvinni a gyermek képeidőitét messzire s a káprázatos rózsaszín kódon keresztül bele szoppentni a jellemet nemesítő mézessépet a szívbe? Ezt az utat sziveikhez csak ok ismerik. Nagra becsülöm ezt a könyvet, mert ilyen. Csak egy anya tudhat így mesélni, az apa nem. S még ezenkívül is van egy nagy érdeme, hogy magyar, hogy a motívumok többnyire a mi népmeséinkből vannak ve? Egy kötet ára 1R 85 kr.

— **A hazai kereskedelmét magyarosítására igen fontos,** hogy a Magyar Kereskedők Lapja leghitelesebb kuttforrásokból merített üzleti tudósításából a vas-, fűtzer-, termény-, kézmű-, bór-, fa- stb. kereskedő, egyaránt alaposan értesülhet, az áruit illető konjunktúrákról. Igen hasznos intézménye e lapnak még a helyszelző-rovat. Alig van kereskedő czég, mely éven lő-galább egyszer, segedő vagy egyéb alkalmazott felvetelére ne volna utalva; ha e gondval szerkesztett rovat után, csak egy segédét nyer, a lapra tett egész évi kiadása kárpótolva van, valamint azon segédé is, aki ez uton állásához jutott; azokról nem is szólva, a kik e lap össekötésével által egész üzleteiket vesznek, eladnak, tartás nyerneik vagy olyann elfogadtatnak. Ha mind ezekhez hozzá t-szűszik, hogy a Magyar Kereskedők Lapja egyik fontényezője hazai kereskedelmünk intellektuális haladásának: nem tudjuk eléggé ajánlani minden magyar kereskedő figyelmébe, hogy ezen egyetlen magyar kereskedelmi szaklapra ne csak előfözzsen, de azt kártársának is ajánlja s töle telhető módon terjessze. Mutatványszámok szivesen küldetnek. A Magyar Kereskedők Lapjára előfözzetheti félvenkint 4 fttal postautalványon a kiadóhivatallal Budapestben fűrdő-utca 4. szám. — A Magyar Pénzügy, Általános Sorsolási Értésítő és a Magyar Kereskedők Lapjára együttesen előfözzeti l-h-t a kiadóhivatallal negyedévre 4 fttal.

— **„Aranyos kert”** című díszes kiadalmán két jelent meg Singer és Wolfner kiadásában. Posa Lajos, a gyermek köztölté vészlőjének újbb vészlőjei vannak benne s bizonyára ép ogy kaposak lesznek az apróság körében, mint a megelőzők. A kötet előnyösen emelkedik ki azáltal a karácsonyi könyvpiacra hasonló gyermek-irodalmi termékek közül, hogy hazai rajzokból képi díszítik a szöveget s a színes képek sem sértők idegen-szerűséggel. A színyománu borítékkal ellátott könyv ára papírkötésben 150 kr. vaszonkötésben 240 kr. E kiváló szép vesző könyv kiváló figyelmet érdemel a szülők részéről.

— A **„Remény”** e kitűnően szerkesztett képes hetilap 12-ik (dez. 19-iki) száma két és fél ven a válogatott cikkeket egész sorát hozza. Közleményei: Gróf Cziráky Jánosné (arceppel); „A nők búne” tanulmány Maszlaghy Ferencztől; „Egy holdog anyának”, költőnőn Lévy Mihálytól; „Bithory emlékezete” Csippek Ferencztől; „Egy alleggyeny naplójából” Hajdu Nagy Sandortól; uti képek, „Keleti emlékek” — czimmel, dr. Moravitz Matyástól; „Tasso élete és munkái”. Dr. Rényi Rezsőtől. (folyt.); „Valbriant” Regény. Fordította Dr. Rada István (folytatás); „Heti krónika”; Dr. Krónika. Állandó rovatok: Irodalom és művészet, Hymen és gyszorvart. Egy-veleg, Retjvények, Szerkesztői telephon. — Képek: Gróf Cziráky Jánosné (arceppel); Báthory István (arceppel); Szilágyi-Somlyó, Báthory István szülő-házával előtérben; Mutatványok dr. Váli Béla. „A Magyar Színművészet Története” című művéből; „Imádkozó remete”; „Magány” stb. — Előfözzési feltételek: Egész évre 8 ft, félvére 4 ft, negyedévre 2 ft. Az előfözzési pénzek a kiadóhivatallal lakására (Budapest, IV. Ferenciek háza) küldendők.

— **„Utazások és vadász-kalandok”** című elbeszélések az állatvilágból, melyeket Paul Bert állított össze és francziából dr. Simonyi Jenő fordított. E könyv tartalma csupa szép és igaz kaland. Paul Bert, a nem rég elhunyt francia állatfőr, a leghíresebb utazók műveiből gyűjtötte össze e válogatott elbeszéléseket az ifjúság használatára. Az iskolai földrajz-óktatásnak alkalmas segédanyag, melyben az utazások vonzók, a kalandok földrajz-óktatásnak alkalmas segédanyag, melyben az utazások vonzók, a kalandok érdekfeszítők. A csinos képekkel díszített könyv ára képes borítékba kétféle 1 ft 50 kr. landok érdekfeszítők. A csinos képekkel díszített könyv ára képes borítékba kétféle 1 ft 50 kr.

— **A kereskedelmi szakirodalom** terén mindig szokatlan fel-tűnést kelt egy új mű megjelenése. Örmémmel kielészthetik tehát a „Magyar Kereskedők Évkönyve” megjelenését, mely csinos kiállításban és gazdag tartalommal pár nap múlva hagyja el a sajtót. Az „Évkönyv” a jövő évből ki-

emeljük a következő fejezeteket: Előszó. — Vészerfűrák életiraja. — Vízlatok 1884—85-ki kereskedelmünkről. — Egy kereskedőház karácsonyfája. — A bpesti országos kiállítás. — A magyar kereskedelmi törvény. A kereskedő ifjak első országos értekezése. — A kereskedelmi és iparkamarák, tözéselő-ésügök, egyesületek és keresk. akadémiák czimzara. — Apróságok. — Adomak. — Posta, bélyeg, távirat, új mérték, pénzmenek és időtalálvok. — Lapunk azon kellemes helyzetben van, hogy az Évkönyvből Matk-koztos Sándor államtitkár és Herich Károly min. osztálytanácsos életirajait már 30-00 számban bemutathatja olvasóink, egyzszeremint megelen ajánljuk a mű beszerzését a kereskedői osztály minden tagjának, melyet 75 kr. es-köly ösz-szeg beküldése után bérmentve küld meg a Magyar Kereskedők Lapja kiadóhivatála. (Budapest fűrdő-utca 4.)

Karácsonyi levél a fővárosból.

(Keleti kép. — Egyletek karácsonyfája. — Karácsonyi ajándék. — A könyvkia-dók karácsonyfája.)

A ki az utolsó vasárnapon végig ment a főváros élénk-ebb forgalmu utcáin, az oly képet látvohatott, mely tarkaságban és gazdaságban vete-diki kelet legélénkebb városának végtelen bazárokból álló utcáival. A ke-repesi uton, hatvani-, váci- és koronaherezegutczában az emberek oly ga-zdagsággal tolongott a fényszebbnél fényszebb dízt-kelek és gazdagabbnál gaz-dagabb bazárokból, hogy az ember szinte el- és tömeg köze elgyúdní . . . Különösen az „ole-0 bazárok” voltak valóságos ostromnak kitéve és jaj volt annak a mítsem sejtő sétálóknak, akit kíváncsisága sodort így bazár közelébe! Azt magával ragadta a tolongó emberár, körülfogta, összenyomta, felemel-te, leteper-te és mire végre kiszabadult: jobban meg volt kintozva, mintha — egy fél évi adóhátrélek miatt zaklatták volna.

A főváros számos jétékönyveségei elyeleti is díszítik már karácsonyfáikat. A kisednevelés terén működő egyletek az „apróságok” számára való ese-cse-kekkel, játékokkal és torokszagokkal díszítik fel karácsonyfáikat, míg a szegények segélyezésére körül működő új egyletek egyszerűbb, de haszno-sabb díszet használnak. Előlmén ezek, pénzbeli ajándékok, meleg gunyak és ruhák arra gyermekek számára szerek, melyely a főváros „nyomorítványok” egy jó napot szerzenek. Deozára az ily uton is kifejtett jétékönyvságnak még-is ezekre megy azok száma, a kiknek a fővárosban karácsony napján be-téve falatja sües.

Sok mindentéle karácsonyi ajándékkal árasztják el a közönséget. Szobh-nél szebb, érdekesebbnél érdekesebb dolgok kerülnek pénzre és adomák el; Találékuk szellemek mind-g új meg új tárgyakat találnak fel; de azt az ideit karácsonynak a legaldosabb udonsága az a mentő készület marad, melyely egy zseniális feltaláló az emberiséget most megajándékozta és ez mit máz itt ott említtve volt a petrolum-felrobbanást meggátoló készület. Meny-nyi szerencsétlenkedés okozott már a kőolajlampá feloldése, hany ember ha-lalat okozta, hanyat tett nyomorékká és hany házra tűzte fel a „veszeka-kast” annak csak az Isten a megmondható. Az egész készület, melyet Bu-dapestben az első magyar lámpagyár részvénytársulat terjeszt, kis rez-sisak-ból áll, melyet minden lapos belül lámpánál lehet alkalmazni. Ha az ily kis sisakkal ellátott lámpa fel akar dőlni, a laug azonnal kialzik, a mint a lámpa rudes állását megváltoztatja, a robbanas tehát teljesen ki van zava. Egy ily készület mindössze néhány krajczárba kerül és így előre látható, hogy nemokára az utolsó kunyhóban is fel lesz talalható.

A könyvkia-dók karácsonyfája már rég nem volt oly gazdag mint az idén és a könyvkia-dóknál alig tudnak választani a sok udonság közül. De a karácsonyra megjelent művek közül a legmaradandóbb becse van „Frank-lin tarsulat”. „Képes Folyóirat” című kiadványának, melyet Nagy Miklos a „Vasárnapi Újság” szerkesztője szerkeszt. Van benne vagy 40 kitűnő illusztráció és ezikkék, költemények, elbeszélések, értekezés-k stb. Arany János-tól, Mikszáth Kálmántól, dr. Szádeczky Lajostól, P. Szathmáry Károlytól, Tórs Kálmántól, Dalmady Gyóztól, Verne Gyulától egy regény, dr. Bonce Ödöntől értekezés, Gyarmathy Zsigánéttól szép ezikk a magyar nőkhöz stb. stb. Egy fűzet 64 oldalt tartalmaz és ára csak 30 kr. VENDE SOMA.

Heti-naptár

1886. évi december hó 20-ik napjától 1887. január hó 1-6 napjáig.

Hét napjai	katholikus és protestáns nap-tár	Időjárás	Hold fényváltozásai
Vasárnap	26 C. István v.	változó	
Hétfő	27 Janos ev.	h a v a z a s	Ha karácsonyi szaka-dattalun hideg van, fel-szokott egadni. Hideg
Kedd	28 Apr szentek	enyhe	fezember kora tavasz-t
Szerda	29 Tamás P.	n a p o k,	jezember kora tavasz-t
Csütörtök	30 David	vége fagyos	jezember kora tavasz-t
Péntek	31 Sylvester	idő	jezember kora tavasz-t
Szombat	1 Kis-Karác.	derült	jezember kora tavasz-t

Hirdetések.

A nagybányai vegyműgyári szövetkezet tudatja, hogy a következő, kitűnő hatásuk miatt külföldön a közhaszná-ltba régt átment kozmetikus szerek Magyarországon általa gyar-talnak s nála raktáron kaphatók, n. m.:

Chromophor.

Victoria-balsam

Öngöl hajnövesztő

Valéria hajereje

Chromophor.

Victoria balsam

Öngöl hajnövesztő

Valéria hajereje

Chromophor.

Victoria balsam

Öngöl hajnövesztő

Valéria hajereje

A **CHROMOPHOR** (haj-restaurateur.) Ezen szer 14—21 napi használat után az ősz hajnak vissza-ajza eredeti természetes színet, előmozdítja a haj növeszt, megerősíti a hajvéteket és a hajbőr tisztán-tartása mellett megakadályozza a korpa képződését. Ara egy palackcznak 2 ft 50 kr.

A **VICTORIA BALSAM.** Balsamszerűi tulaj-donságánál fozva általa a bór haj, ruganyos, sima lesz és marad, úgy, hogy rövid idő alatt a bór a legfinomabb borsónyitapintat lesz. Téli hideg elleg megóv e balsam a bór repedéstől, merevségtől. Ara 1 palackcznak 2 ft.

Az **ANGOL HAJNÖVESZTŐ SZER** 1—3 hónapi használat után kimaradhatlan hatású egészen kopasz fejekre nézve is; megakadályozza a gyenge haj ki-hullását; elősegíti a tömöttebb teszi a haj növeszt. Ara 1 palackcznak 1 ft 50 kr.

A **VALERIA HAJERÉJE.** Igen előké hajje-nés, kellemes illatú. A haját lágyítja és fénysze veszi s hajkopra képződést megakadályozza és a fejt hűvösen tartja. Ara 1 palackcznak 40 kr.

Mindenzen készítmények a szövetkezet gyári védjegyével és használati utatissal vannak ellátva. Vészerképviseelő, az ügynekségek elnyerésére nézve: **SZENT-IVÁNYI SÁNDOR,** Budapest, IV. kigyó-utca 5. sz.

